

Μία ανταπόκριση από τις ταραχές στο Ιράν

Ψωμί, Δουλειές, Ελευθερία

Το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας ετοιμάστηκε από την ομάδα βιβλιοθήκης της κατάληψης Φάμπρικα Υφανέτ.

Διανέμεται χωρίς αντίτιμο σε στέκια, καταλήψεις, κοινωνικούς χώρους, εκδηλώσεις και τα εξοδα εκτύπωσης καλύπτονται με ελεύθερη συνεισφορά. Η συνέλευση της Φάμπρικα Υφανέτ επιμένει να συναντιέται κάθε Τρίτη στις 21:00.

Για επικοινωνία, κριτικές κ.τ.λ. contact@yfanet.net ή μπορείτε απλά να περάσετε μια βόλτα από την κατάληψη (Ομήρου και Περδίκια, κάτω Τούμπα).

<http://yfanet.espivblogs.net>

«Η επανάσταση είναι σαν ένα ποδήλατο. Όταν οι ρόδες δεν γυρίζουν, πέφτει»

Μαργιάν Σατραπί, Περσέπολις

Επιλέξαμε να μεταφράσουμε αυτό το κείμενο από τα αγγλικά, παρά τις διαφωνίες που μπορεί να έχουμε σε τρόπους προσέγγισης με τον αρχικό συγγραφέα, προκειμένου να υπάρξει μία πρόχειρη ενημέρωση στα ελληνικά σε σχέση με το πώς φτάσαμε στην πρόσφατη εξέγερση του Ιράν. Μπορεί δηλαδή, να διαφωνούμε με τον συγγραφέα στο ότι ο νεοφιλελευθερισμός είναι απλά project της αστικής τάξης (ή μίας κυβέρνησης της) ή σε αυτό που υποστηρίζουν κάποιοι μέσα στο κείμενο, δηλαδή, «ότι ο ακρογωνιαίος λίθος αυτού του καθεστώτος βρίσκεται στην καταστολή της αριστεράς και των γυναικών», αλλά γενικότερα αναγνωρίζουμε ότι αυτή η αφήγηση, παρά τη λιτότητα της, διαθέτει και πολλά θετικά στοιχεία (σε αντίθεση με άλλες αφηγήσεις) στον τρόπο που προσπαθεί να περιγράψει την ευρύτερη κατάσταση. Αυτή λοιπόν, η μικρή ενημέρωση και περιγραφή του πώς φτάσαμε στην εξέγερση του Ιράν, αποφεύγει να κάνει προβλέψεις, προσπαθώντας να διακρίνει τη σύνθεση του «πραγματικού κινήματος» μακριά από αναλύσεις που βλέπουν παντού και μόνο «τον αμερικάνικο δάχτυλο» και τους «κινδύνους του ιμπεριαλισμού»¹. Δεν λέμε φυσικά, ότι δεν υπάρχουν διακρατικά συμφέροντα στην ευρύτερη περιοχή ή στρατιωτικές επιχειρήσεις κρατών από τη λεγόμενη δύση (και όχι μόνο), αλλά ότι αν επιχειρήσει να εστιάσει

1 (σμ) Στο κείμενο του **Sina Badiei, So far what can be understood from the demonstrations in Iran που δημοσιεύτηκε στο site dndf.org**, υπάρχει μία αναφορά σχετικά με την κρατική μορφή του Ιράν μετά το 1979, ως ένα λεγόμενο «ανεξάρτητο» κράτος, που η εσωτερική πολιτική του δεν υπερκαθορίζοταν από εξωτερικές δυνάμεις (σε αντίθεση με τα άλλα κράτη της Μέσης Ανατολής). Γι αυτόν το λόγο και για αρκετά χρόνια, το Ιράν αποτελούσε μία αντιιμπεριαλιστική όαση για κάποιες αριστερές τάσεις, παρά την ύπαρξη ακραίας καταστολής κάθε ελεύθερης έκφρασης και των κοινωνικών αγώνων από την εκάστοτε κυβέρνηση. Παρόλα αυτά όμως, στην τωρινή συγκυρία είδαμε πράγματι και την προσπάθεια διάφορων κρατών να σπεύδουν να υποστηρίξουν δημόσια τις διαδηλώσεις (Σαουδική Αραβία, Ισραήλ, Η.Π.Α) ενώ άλλα να παίρνουν το μέρος του καθεστώτος (Ρωσία, Κίνα, Τουρκία), έχοντας όλα φυσικά ως στόχο την καλύτερη στήριξη των δικών τους συμφερόντων στην περιοχή, στην περίπτωση μίας καινούργιας κατάστασης .

κάνεις μόνο σε αυτά χάνει το σημαντικότερο στοιχείο που διαθέτουν οι σύγχρονες εξεγέρσεις και που κινεί τον κόσμο καθορίζοντας (και) τις ανισότητες μεταξύ των κρατών. Δηλαδή, την ταξική πάλη, τον ευρύτερο κοινωνικό ανταγωνισμό που βρίσκεται στο εσωτερικό της κάθε χώρας, τις ταραχές χωρίς αιτήματα και τις διεκδικήσεις που δεν κερδίζουν ποτέ. Γιατί πιστεύουμε ότι η θεωρία ενυπάρχει μέσα στην κίνηση των ανθρώπων, στους αγώνες και στις ήττες τους, οπότε, εκεί βρίσκεται η γνώση που οφείλουμε να ανατρέχουμε όταν πεθαίνουν οι εξεγέρσεις.

Η μετάφραση έγινε από το site του Libcom από τα Αγγλικά. Οι υποσημειώσεις που έχουν την ένδειξη (στμ) έγιναν από εμάς, ενώ αυτές που παρατίθενται αυτούσιες έγιναν από τον μεταφραστή του libcom. Ακολουθεί ένας μικρός πρόλογος από την αγγλική μετάφραση.

Δημοσιεύουμε αυτό το μήνυμα, που έρχεται απευθείας από έναν ακτιβιστή στο Ιράν, προσπαθώντας να κατανοήσουμε σε ένα βαθμό τα πρόσφατα κύματα διαμαρτυριών. Αυτή η κατάσταση εξελίσσεται με τέτοια ταχύτητα, και οι διαμαρτυρίες διαχέονται σε τέτοιο βαθμό, που κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι ξέρει τι θα συμβεί, χωρίς να κινδυνεύει να πέσει έξω στις προβλέψεις του. Μπορούμε να συνεισφέρουμε κάνοντας ερωτήσεις, να ανατρέξουμε σε ό,τι έχει συμβεί, και στο τι συμβαίνει σήμερα· και μόνο μέσα από αυτά μπορούμε να κάνουμε εικασίες σε σχέση με το τι πρόκειται να συμβεί στο μέλλον. Ελπίζουμε περισσότερα μηνύματα να συνεισφέρουν σε αυτή την προσπάθεια τις επρχόμενες μέρες και εβδομάδες. Έχουμε τροποποιήσει ελαφρώς αυτό το μήνυμα για μεταφραστικούς λόγους, προκειμένου να προσθέσουμε υποσημειώσεις.

Ψωμί. Δουλειές. Ελευθερία

Από τον Armin Sadeghi, 4 Ιανουαρίου 2018

Βρισκόμαστε μπροστά σε μία επανάσταση στο Ιράν; Πιθανώς όχι. Αλλά αν αντιληφθούμε το συναίσθημα μίας επανάστασης σαν μία «κατάργηση του φόβου», τότε όλοι/ες έχουν ακούσει (και δει) τους ανθρώπους του Ιράν να φωνάζουν χωρίς φόβο ότι «ο βασιλιάς είναι γυμνός».

Είναι δύσκολο να προβλέψουμε κάτι μετά από αυτό το σημείο, καθώς οι συγκρούμενες κοινωνικές δυνάμεις δεν έχουν ξεδιπλωθεί ακόμα εντελώς και είναι σχεδόν αδύνατο να κατανοήσεις μία επανάσταση όταν αυτή συμβαίνει. Αλλά, μπορούμε να πιθανολογήσουμε πάνω στην κατάσταση, έτσι όπως ο Μαρξ έγραψε στον Ρούγκε² : «Οι εσωτερικές δυσκολίες φαίνεται να είναι σχεδόν μεγαλύτερες από τα εξωτερικά εμπόδια. Γιατί αν και καμία αμφιβολία δεν υπάρχει στο ζήτημα του «Από που», όλο και μεγαλύτερη σύγχυση επικρατεί στο ζήτημα «Ως που».» Σε αυτό το σημείο θα περιοριστούμε στο ερώτημα του «από πού» προέκυψε αυτό το πρόσφατο κύμα διαμαρτυριών, καθώς υπάρχει σίγουρα μία γενικευμένη αμφιβολία σε σχέση με αυτό, στο εξωτερικό.

Η πορεία των συμβάντων επιταχύνθηκε με γρήγορους ρυθμούς στο Ιράν (κάτι που έχει συμβεί και σε πολλές άλλες περιοχές),

2 (στυμ) Το απόσπασμα αυτό προέρχεται από τα Γράμματα από τα Γαλλογερμανικά Χρονικά, Μαρξ προς Ρούγκε, Kreuznach, Σεπτέμβριος 1843. Το γνωστότερο απόσπασμα από το συγκεκριμένο γράμμα είναι το ακόλουθο της πρότασης που χρησιμοποίησε ο Armin Sadeghi : «Όχι μόνο μια κατάσταση γενικής αναρχίας επικρατεί ανάμεσα στους μεταρρυθμιστές, αλλά και καθέννας θα πρέπει να παραδεχθεί στον εαυτό του, ότι δεν έχει καμία συγκεκριμένη ιδέα για το ποιο θα πρέπει να είναι το μέλλον. Από την άλλη, είναι ακριβώς το πλεονέκτημα της νέας τάσης ότι εμείς δεν αντιμετωπίζουμε δογματικά τον κόσμο, αλλά μόνο θέλουμε να βρούμε το νέο κόσμο μέσα από την κριτική του παλιού.» Μπορεί να βρεθεί στον εξής σύνδεσμο :<http://thessaloniki.platypus1917.org/wp-content/uploads/2012/10/pdf-%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%BE-%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%BC%CE%BC%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CE%A1%CE%BF%CF%8D%CE%B3%CE%BA%CE%B5.pdf>

και σχεδόν έχει φτάσει σε ένα σημείο, όπου κανείς δεν μπορεί να έχει μία συνεκτική αφήγηση. Ταυτόχρονα, το πολιτικό καθεστώς έδρασε αποτελεσματικά, καθώς χρησιμοποίησε για άλλη μία φορά το προσωπείο μίας εκλογικής διαδικασίας-το ίδιο παλιό κόλπο μίας λανθασμένης επιλογής ανάμεσα στο κακό και στο χειρότερο-, ενώ παράλληλα, και τα δύο κόμματα εξυπηρετούνται ίδια ταξικά συμφέροντα³.

Ταυτόχρονα, το Ιράν έχει τα περισσότερα εργατικά και θανάσιμα ατυχήματα στον χώρο εργασίας ανά τον κόσμο. Ακριβώς πριν από τις εκλογές περισσότεροι από σαράντα ανθρακωρύχοι σκοτώθηκαν εν ώρα εργασίας⁴, και όταν ο πρόεδρος της χώρας επισκέφτηκε τον τόπο του ατυχήματος, με στόχο να διατηρήσει τη δημοφιλή εικόνα του, αποδοκιμάστηκε. Μερικούς μήνες νωρίτερα, η κατάρρευση ενός εμπορικού κτιρίου στο κέντρο της Τεχεράνης (το κτίριο Plasco) ανέδειξε ότι αυτό το συναίσθημα αποδοκιμασίας άρχισε να αυξάνεται ανάμεσα στους ανθρώπους, και ότι υπήρχε μία γενικευμένη δυσπιστία με το πολιτικό σύστημα συνολικά.

Μετά την επανεκλογή του Ρουχάνι, η κατάσταση μπερδεύτηκε ακόμα περισσότερο. Η κυβέρνηση του Ρουχάνι- οι ίδιοι άνθρωποι δηλαδή που προωθούσαν το νεοφιλελεύθερο σχέδιο για δεκαετίες- απέκτησαν υπερβολική αυτοπεποίθηση και διεξήγαγαν έναν πόλεμο από όλες τις πλευρές ενάντια στην εργατική τάξη, τους επισφαλείς, αλλά και τους δυνητικούς εργάτες. Η δημόσια περίθαλψη έφτασε σε μηδενικά επίπεδα, ενώ το ίδιο συνέβη και σε σχέση με την ασφάλεια όσον αφορά την εργασία και τα ατυχήματα στον χώρο εργασίας. Το νεοφιλελεύθερο σχέδιο συνεχιζόταν με αυτό τον τρόπο για περισσότερο από 26 χρόνια.

3 Τον Μάιο του 2017 οι προεδρικές και οι δημοτικές εκλογές είχαν ως αποτέλεσμα την επανεκλογή του Χασαν Ρουχάνι με ποσοστά 57.14% για μία δεύτερη θητεία. Ο συντηρητικός Ebrahim Raisi βγήκε δεύτερος με ποσοστό 38.28.

4 Στο ορυχείο του Zemestanyurt στο Βορειότερο Ιράν.

Υπήρξε άλλη μία εξέγερση πριν από 2 δεκαετίες⁵, η οποία καταστάλθηκε με εξαιρετικά βίαιο τρόπο, από τους ίδιους ανθρώπους που σήμερα συνθέτουν το μέτωπο των ρεφορμιστών⁶.

Από τότε και μετά, παρά τις φαινομενικές πολιτικές συγκρούσεις μεταξύ των διαδοχικών κυβερνήσεων, τα οικονομικά προγράμματα έχουν υπογραφεί με τον ίδιο τρόπο: η ψευδο-ιδιωτικοποίηση⁷, η

5 (στυμ) Στο κείμενο δυστυχώς δεν υπάρχει καμία αναφορά για τις διαμαρτυρίες που υπήρξαν στο Ιράν το 2009. Αυτές οι διαμαρτυρίες, που καθοδηγήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τη μορφωμένη μεσαία τάξη των μεγάλων πόλεων, στόχευσαν συγκεκριμένα τον αυταρχισμό του Αχμαντίνετζαντ που προσπαθούσε να δώσει στο Ιράν τον ρόλο του ηγέτη της Μέσης Ανατολής απέναντι στη Δύση, καταργώντας δικαιώματα και ελευθερίες σε όλα τα επίπεδα. Το κίνημα ενσωματώθηκε, αφού εναπέθεσε τις ελπίδες στον μεταρρυθμιστή υποψήφιο για την προεδρία Μουσάβι, ο οποίος προωθούσε μία δημοκρατική αλλαγή, πάντα όμως, στα πλαίσια της Ισλαμικής Δημοκρατίας.

6 (στυμ) Υπάρχει αυτό το άρθρο στα αγγλικά σε σχέση με τις ταραχές του 1992: <http://www.merip.org/mer/meri91/squatters-state> και σε σχέση με τις διαμαρτυρίες των μαθητών του 1999 αυτό : <https://libcom.org/library/anti-imperialism-iranian-revolution> . Επιπλέον σε σχέση με το Ιράν υπάρχει μεταφρασμένο το κείμενο : σοσιαλισμός ή αντιμπεριαλισμός; η αριστερά και η επανάσταση στο Ιράν που εμπεριέχεται στο βιβλίο της Φάμπρικα Υφανέτ, «ένας είναι ο εχθρός.. έθνος, αντιμπεριαλισμός και ανταγωνιστικό κίνημα» που πραγματεύεται την εξέγερση και την αντεπανάσταση στο Ιράν του 1979 : <http://yfanet.espinblogs.net/files/2017/06/1%CE%88%CE%BD%CE%B1%CF%82-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%BF-%CE%B5%CF%87%CE%B8%CF%81%CF%8C%CF%82.pdf> (σελ. 119-154)

7 (στυμ) Ο όρος «ψευδο-ιδιωτικοποίηση» χρησιμοποιείται γενικότερα, ώστε να περιγραφεί η αντίφαση που υπάρχει σε σχέση με την κρατική διαχείριση της οικονομίας στο Ιράν. Δηλαδή, ενώ από τη μία, η διαχείριση της οικονομίας έχει συγκεντροποιηθεί και έχει αναληφθεί εξ ολοκλήρου από ένα τμήμα του στρατού (αυτό των Φρουρών της Ιρανικής Επανάστασης), από την άλλη συμβαίνουν συνεχώς αποκρατικοποιήσεις που μεταθέτουν τις κρατικές υπηρεσίες και την κρατική περιουσία σε τράπεζες, ιδρύματα και συνεταιρισμούς, **που όμως έχουν πολύ στενές σχέσεις με το κράτος και την κυβέρνηση.** Η ιδιαιτερότητα αυτής της διαδικασίας, σχετίζεται άμεσα με το πώς η κοινωνία και η πολιτική έχει μετασχηματίσει την μορφή του κεφαλαίου στην Ισλαμική Δημοκρατία. *Γενικότερα όμως μπορούμε να πούμε ότι αυτού του είδους ιδιωτικοποιήσεις συμβαίνουν σε διάφορες χώρες και αποτελούν ένα νέο είδος κρατικού παρεμβατισμού, καθώς παρά την αυτονομία κινήσεων που επιτρέπουν στους ιδιωτικούς καπιταλιστές, ενισχύουν παράλληλα την κεντρική εξουσία που ρυθμίζει τις αντιθέσεις μεταξύ τους προς όφελος της.*

συσσώρευση μέσω απαλλοτρίωσης, η καταστροφή όλων των ανεξάρτητων συνδικάτων και συμβουλίων των εργαζομένων⁸, η «επισφαλοποίηση» της εργασίας και ούτω καθεξής. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας έχουμε γίνει μάρτυρες στην ελεύθερη πτώση της μεσαίας τάξης σε χαμηλότερους τομείς της κοινωνίας. Το δόγμα μίας μητροπολιτικής χώρας, άφησε όλες τις μικρότερες πόλεις και εθνικές ομάδες να αγωνίζονται για την επιβίωση, ενώ παράλληλα, το κεφάλαιο φαινόταν να αυξάνεται. Τα υπόλοιπα της ιστορίας είναι πολύ γνώριμα για να τα περιγράψω με λεπτομέρεια· αρκεί απλά να ρίξεις μια ματιά στο ποσοστό της κατά κεφαλή κατανάλωσης των βασιικών αγαθών, όπως το γάλα και τα γαλακτοκομικά (που έχει πέσει στο μισό), και του κόκκινου κρέατος που έχει πέσει πάνω από 70% και πολλών άλλων προϊόντων που ακολουθούν την ίδια καθοδική πτώση. Οπότε το πλαίσιο είναι ξεκάθαρο: η προλεταριοποίηση συνεχίζεται για σχεδόν τρεις δεκαετίες, δεν έχουν μείνει καθόλου σωματεία εργαζομένων που θα μπορούσαν να υπηρετήσουν τα εργατικά τους συμφέροντα και υπάρχει μία δραματική αύξηση στην ανεργία εξαιτίας της χρηματιστικοποίησης του κεφαλαίου⁹.

Η γενιά του '80, που συνέπεσε με μία θεαματική αύξηση του αριθμού των γεννήσεων, δεν μπορεί να χωρέσει σε κανένα από τα κοινωνικά αποδεκτά παραδείγματα· μετά την αποφοίτηση (ένα σημαντικό κομμάτι αυτής της γενιάς έχει αποφοιτήσει από κολέγια και πανεπιστήμια), δεν υπήρχαν καθόλου δουλειές που να ταίριαζαν στην ειδίκευση που είχαν αποκτήσει, και οι δουλειές που απέμεναν δεν μπορούσαν να καταφέρουν να υποστηρίξουν έναν ικανοποιητικό τρόπο ζωής. Έτσι αυτή η σύγχρονη γενιά δεν μπορούσε να διατηρήσει μία πυρηνική οικογένεια, η οποία είναι τόσο καίρια για την ιδεολογική και οικονομική δομή του πολιτικού καθεστώτος του Ιράν (αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα επίσημα οικονομικά δεδομένα δημοσιεύονται ανά οικογένεια και όχι ανά άτομο).

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, ένα χρόνο γεμάτο διάχυτες αλλά συνεχόμενες συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις και καθιστικές

8 <https://libcom.org/news/anti-labour-witchhunt-iran-continues-16082008>

9 (στμ) Η ανεργία φτάνει στο 40% μεταξύ των νέων.

διαμαρτυρίες: Οι μαθητές που εναντιώθηκαν στην ιδιωτικοποίηση και στην εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης· οι συνταξιούχοι/ες που εναντιώθηκαν στη χρεοκοπία των ασφαλιστικών ταμείων· οι δασκάλες και οι νοσοκόμες που διαδήλωσαν ενάντια στις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, οι οδηγοί λεωφορείων που υποστήριζαν τα μέλη των συνδικάτων τους και αναρίθμητες απεργίες που ξέσπασαν σε διάφορους τομείς, από τους ανθρακωρύχους μέχρι τους εργάτες στα ζαχαροκάλαμα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η κυβέρνηση του Ρουχάνι επιδίωξε να εντείνει τον πόλεμό της ενάντια στην εργατική τάξη μετά την επανεκλογή της. Ξεκίνησε ένα νέο σχέδιο για τις απλήρωτες πρακτικές ασκήσεις/μαθητείες, κάτι το οποίο ερχόταν σε πλήρη αντίθεση με την εκστρατεία των μαθητών ενάντια σε κάθε είδος απλήρωτης ή κακοπληρωμένης εργασίας. Ο Reza Shahabi, ο επικεφαλής του συνδικάτου των οδηγών λεωφορείου¹⁰, φυλακίστηκε παράνομα, και μετά από περισσότερο από δύο μήνες απεργίας πείνας, όπου έπαθε δύο εγκεφαλικά, οι αρχές συνέχιζαν να αρνούνται να τον στείλουν σε ένα νοσοκομείο. Σε αυτές τις πράξεις εναντιώθηκαν δυναμικά ακτιβιστές σωματείων από διάφορους εργασιακούς τομείς. Στη συνέχεια ήρθε ο καταστροφικός σεισμός.

Η καταστροφή που προκάλεσε ο σεισμός δεν λειτούργησε μόνο ως ένα φυσικό φαινόμενο, καθώς αποκάλυψε τη φτώχεια που κρυβόταν στην πιο δυτική περιοχή της χώρας. Οι αξιωματούχοι δεν μπορούσαν να δείξουν μικρότερο ενδιαφέρον για τους ανθρώπους που βρίσκονταν στην ανάγκη της άμεσης βοήθειας. Ακόμα χειρότερα, τους αντιμετώπιζαν σε ένα βαθμό με απέχθεια και περιφρόνηση. Και έτσι οι άνθρωποι κατασκεύασαν κοινωνικά δίκτυα προκειμένου να βοηθήσουν τους συνανθρώπους τους. Αυτό το γεγονός απογοήτευσε ακόμα και ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας μας, το οποίο επρόκειτο να σταθεί στο πλευρό της κυβέρνησης και το οποίο σκεφτόταν μόνο πώς να ωφεληθεί από την εκάστοτε συνθήκη. Οι σεισμοί συνεχίστηκαν, και για μήνες συνέβαιναν (σε μικρότερη κλίμακα φυσικά) σε όλα τα σημεία της χώρας. Η Τεχεράνη καταλήφθηκε από μία διαρκή

10 <https://libcom.org/news/article.php/iran-bus-strike-update13-300106>

νευρικότητα, καθώς για δεκαετίες δεν είχε συμβεί ένας τόσο μεγάλος σεισμός.

Οι άνθρωποι συνέχιζαν να προσπαθούν να ξεπεράσουν τα τραύματά τους, όταν ο οικονομικός σεισμός κατέφθασε: ο ετήσιος προϋπολογισμός που σχεδιάστηκε από την κυβέρνηση του Ρουχάνι, αποτέλεσε μία προσβολή για όλους τους ανθρώπους. Η συνολική ζημιά που προέκυψε από τις καταστροφές του σεισμού ήταν έξι εκατομμύρια δολάρια, και στην κυβέρνηση φάνηκε αδύνατο να παρέχει τον προϋπολογισμό της ανοικοδόμησης, αφήνοντας την κάλυψη του κόστους στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Ενώ, από την άλλη πλευρά, ο προϋπολογισμός για συγκεκριμένους προπαγανδιστικούς θεσμούς ήταν περισσότερο από 15 εκατομμύρια δολάρια και ήταν προπληρωμένος για ολόκληρο τον χρόνο. Η τιμή των καυσίμων αυξήθηκε πάνω από 50%. Δεν έμειναν καθόλου χρήματα από τον προϋπολογισμό για τα κρατικά προγράμματα που αφορούσαν τον κατασκευαστικό τομέα. Πληροφορίες και ενημερωτικά γραφήματα διακινούνταν μεταξύ του πληθυσμού, και η δυσaráεσκεια ξεπέρασε τις προβλέψεις της κυβέρνησης.

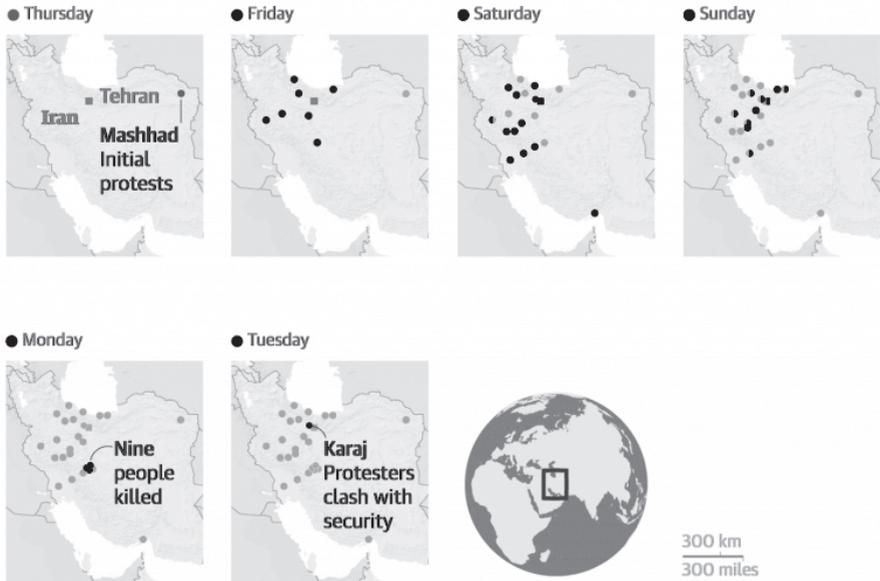
Πώς ξεκίνησε; Ποιοι/ες ήταν στους δρόμους; Τι ήθελαν; Και πώς να συνέχιζαν;

Η κυβέρνηση του Ρουχάνι κατηγόρησε τον υποτιθέμενο αντίπαλό της στις τελευταίες εκλογές, για υποκίνηση της εξέγερσης. Αλλά δεν μπορεί να αγνοηθεί το γεγονός, ότι η προηγούμενη εξέγερση «του ψωμιού» (25 χρόνια πριν), ξεκίνησε στην ίδια περιοχή.

Εξάλλου, το Μασάντ¹¹ ήταν ένας φορολογικός παράδεισος για ένα μέρος της οικονομικής ελίτ του καθεστώτος για δεκαετίες και έχει

11 (στμ) Το Μασάντ είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό πόλη του Ιράν, πρωτεύουσα της επαρχίας Ρεζαβί Χορασάν. Βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της χώρας, περίπου 850 χλμ. ανατολικά της Τεχεράνης. Το Μασάντ θεωρείται η «ιερρότερη» πόλη του Ιράν και μια από τις σπουδαιές «ιερές» πόλεις του ισλαμικού κόσμου.

ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά αύξησης των παραγκουπόλεων¹² στη χώρα. Παρόλα αυτά, δεν είναι σημαντικό για εμάς να ερευνήσουμε τις θεωρίες συνωμοσίας σχετικά με την αρχή της εξέγερσης. Το ζήτημα σε αυτή την περίπτωση, είναι η ξαφνική εξάπλωσή της στο σύνολο της χώρας.

Οι διαμαρτυρίες άρχισαν να ξεσπούν σε κάποιες πόλεις, των οποίων τα ονόματα, η μεσαία τάξη της Τεχεράνης δεν τα είχε ακούσει ποτέ. Το σώμα των διαδηλωτών/τριών αποτελούνταν κυρίως από τους/τις απογοητευμένους/ες νέους/ες που ήταν από 15 έως 30 χρονών- τη γενιά χωρίς μέλλον του Ιράν- αν θέλετε να χρησιμοποιήσουμε πιο

12 (στυμ) Σχετικά με την έννοια των slums (παραγκουπόλεις ή φαβέλες) μπορείτε να διαβάσετε το άρθρο του Bruno Astarian, Είναι τα slums άλλος πλανήτης; σε μετάφραση της ελευθεριακής συλλογικότητας Αναζωπύρωσης. Ο σύνδεσμος για το pdf : <https://anazyropyrosi.espinblogs.net/2016/01/05/%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%B1-slums-%CE%AD%CE%BD%CE%B1%CF%82-%CE%AC%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CE%BD%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%BC%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%BF%CF%8D/>

οικείους όρους¹³.

Οι πρώτες διαδηλώσεις ξεκίνησαν μέσα από την έκφραση οργής ενάντια στις οικονομικές συνθήκες και τον προϋπολογισμό που κατέθεσε η κυβέρνηση για τον επόμενο χρόνο¹⁴.

Αλλά πήρε λιγότερο από δύο μέρες για την διαμαρτυρία, να εξελιχθεί σε κάτι που στόχευε το πολιτικό σύστημα στο σύνολό του. Συνθήματα όπως «Τέρμα πια με τις υψηλές τιμές», σύντομα αντικαταστάθηκε με το «Τέρμα πια με τον δικτάτορα». Συνθήματα ενάντια στον ανώτατο αρχηγό και το καθεστώς ξέσπασαν για πρώτη φορά¹⁵.

13 (στυμ) «Σε αντίθεση με το 2009, οι φορείς της σημερινής εξέγερσης δεν περιορίζονται στη σχετικά μικρή αστική μεσαία τάξη σε τρεις ή τέσσερις πόλεις, αλλά διανέμονται σε όλη τη χώρα. Η ιρανική κοινωνία είναι πολύ ετερογενής – το 60% αποτελείται από την περσική πλειοψηφία, η οποία σε πολλές περιπτώσεις απαιτεί επιθετικά την ηγεμονία της «ιρανικής» ιθαγένειας και υπάρχουν αρκετές μικρότερες ή μεγαλύτερες εθνικές, πολιτιστικές, θρησκευτικές μειονότητες, όπως οι Αζέροι, Λουρ, Μπαχάι και ούτω καθεξής. Το 2009 είχε ένα πολύ κρίσιμο πρόβλημα. Ουσιαστικά δεν έφτασε σε καμία από αυτές τις μειονότητες, διότι ποτέ δεν έπεισε αυτές τις μειονότητες ότι θα είχαν μια καλύτερη μοίρα με έναν μεταρρυθμιστή πρόεδρο. Δεν είναι περίεργο, δεδομένου ότι το θέμα αυτό δεν αποτελούσε σημαντικό μέρος του προγράμματος διαμαρτυρίας». Από το κείμενο **Το Κίνημα «No Future» στο Ιράν Εναντιώνεται στην Ισλαμική Δημοκρατία του Hamid Mohseni**.

14 (στυμ) Στο κείμενο του **Sina Badiei, So far what can be understood from the demonstrations in Iran που δημοσιεύτηκε στο site dndf.org**, αναφέρεται το πώς οι συγκεκριμένες διαδηλώσεις φαίνεται να ξεκίνησαν σαν «ένα πολιτικό σχέδιο μίας συντηρητικής φράξιας του κράτους που βρισκόταν κοντά στον στρατό». Το σχέδιο όμως αυτό, φάνηκε ότι εκτράπηκε σύντομα εξαιτίας της μαζικής συμμετοχής νεαρού κόσμου, που βρισκόταν ανάμεσα σε συνθήκες ανεργίας και επισφάλειας, ο οποίος έστρεψε τις διαμαρτυρίες σε μία εξέγερση ενάντια στις δυσχερείς οικονομικές συνθήκες και στη συνέχεια ενάντια στο σύνολο των οργάνων και συμβόλων του κράτους.

15 (στυμ) Οφείλουμε να σκεφτούμε ότι οι διαμαρτυρίες στο Ιράν συμβαίνουν σε μία εντελώς διαφορετική διάσταση, από ότι σε κάποια Δυτική χώρα. Όλες οι δημόσιες διαμαρτυρίες είναι παράνομες και πέρα από την αστυνομία υπάρχει η Επαναστατική φρουρά, καθώς και το παραστρατιωτικό κομμάτι τους, η πολιτοφυλακή «Μπασίντζ», που ίδρυσε ο ίδιος ο Χομείνι. Οπότε οποιαδήποτε (ακόμα και ειρηνική) διαμαρτυρία τόσο ενάντια στην κυβέρνηση, όσο και προς το θρησκευτικό καθεστώς είναι πιθανόν επικίνδυνη για τους ανθρώπους που συμμετέχουν σε αυτή.

Παρόλα αυτά, ακόμα ήταν εμφανές ότι το οριζόντιο κίνημα δεν μπορούσε να μετατρέψει την οργή του σε θετικές απαιτήσεις/ διεκδικήσεις¹⁶.

Επιπλέον, τα συνθήματα ενάντια στο καθεστώς, δεν εμπεριείχαν καμία ιδέα για κάποια εναλλακτική. Η οικονομική απογοήτευση δεν μπορούσε να μεταφραστεί σε συγκεκριμένα μέτρα. Οι αντιδραστικές δυνάμεις που βρίσκονταν στο εσωτερικό του καθεστώτος, αλλά και έξω από αυτό¹⁷, προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν την κατάσταση. Σε κάποια μέρη προσπάθησαν να επενδύσουν στη νοσταλγία για έναν «καλό» δικτάτορα, ο οποίος ήταν ο σάχης Ρεζά Παχλεβί¹⁸, ο παππούς του σημερινού αρχηγού της αντιπολίτευσης, ενώ σε άλλες περιπτώσεις επιδίωξαν ακόμα και την υποστήριξη της κυβέρνησης του Τραμπ.

Όλα αυτά συνέβησαν και εξαιτίας της συστηματικής καταστολής της αριστεράς από την επανάσταση του 1979 μέχρι και σήμερα. Στην πραγματικότητα, κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο ακρογωνιαίος λίθος αυτού του καθεστώτος βρίσκεται στην καταστολή της αριστεράς και

16 (στυμ) Δεν συμμεριζόμαστε την άποψη του συγγραφέα ότι το οριζόντιο κίνημα θα ήταν θετικό «να μετατρέψει την οργή του σε θετικές απαιτήσεις/ διεκδικήσεις», καθώς δεν πιστεύουμε ότι κάθε κίνημα οφείλει να εγγράφεται μέσω των διεκδικήσεων του στον ορίζοντα του κράτους προκειμένου να βελτιώσει τις ζωές των ανθρώπων που το απαρτίζουν. Επιπλέον, η έλλειψη διεκδικήσεων στη συγκεκριμένη περίπτωση αναδεικνύει την έλλειψη κάποιας ηγεσίας στο εσωτερικό του κινήματος, όσο και τον αυτόνομο χαρακτήρα του (κάτι που γίνεται αντιληπτό και μέσα από τις μικρές αυτόνομες ομάδες διαδηλωτών, που είτε συγκρούονταν με την αστυνομία, είτε κατέστρεφαν τράπεζες και δημόσια κτίρια).

17 Οι αντιδραστικές δυνάμεις αποτελούνταν κυρίως από τον γιο του προηγούμενου σάχη του Ιράν και τους υποστηρικτές της μοναρχίας. Επιπλέον, σε αυτές τις δυνάμεις εντάσσεται και η ένοπλη θρησκευτική οργάνωση : Ο Λαός των Μουζαχεντίν του Ιράν.

18 (στυμ) Ο Μοχάμεντ Ρεζά Παχλαβί ήταν βασιλιάς (Σάχης) του Ιράν από τις 16 Σεπτεμβρίου 1941 ως ο οποίος και εκθρονίστηκε από την επανάσταση και την ανακήρυξη της Ισλαμικής Δημοκρατίας την 1η Απριλίου του 1979. Η δυναστεία των Pahlavi υπήρξε η τελευταία βασιλική οικογένεια του Ιράν πριν την Ιρανική Επανάσταση. Ανέλαβαν την εξουσία το 1925 και συνέχισαν να κυβερνούν τη χώρα για πενήντα τρία χρόνια.

των γυναικών.

Το φωτεινό σημείο μέσα σε όλη αυτήν τη σύγχυση, ήταν οι μαθητές. Την τρίτη μέρα, πραγματικά μετάλλαξαν το πλαίσιο των ιδεών της εξέγερσης, κυρίως στην Τεχεράνη, αλλά αυτό μεταδόθηκε και σε πολλά άλλα μέρη της χώρας.

Εναντιώθηκαν στα αντιδραστικά συνθήματα χρησιμοποιώντας το σύνθημα «οι γυναίκες έχουν έρθει μαζί μας, αυτοί που δεν έχουν αξιοπρέπεια όχι¹⁹», άλλαξαν το υπέρ-εθνικιστικό σύνθημα «ούτε για τη Γάζα, ούτε για το Λίβανο, θα πεθάνω μονάχα για το Ιράν» με ένα πολύ βαθύτερο σύνθημα, «από την Γάζα μέχρι το Ιράν, σταματήστε τους καταπιεστές». Επίσης, πρόσθεσαν κάποια συνθήματα ταξικής συνείδησης, προωθώντας τα εργατικά συμβούλια, και ενθάρρυναν

¹⁹ (στυμ) Το αμφιλεγόμενο αυτό σύνθημα, που παρουσιάζει ως πρωτοφανή τη γυναικεία συμμετοχή στις διαμαρτυρίες προκειμένου να προκαλέσει τους ανθρώπους που στέκονταν αντιδραστικά απέναντι στην εξέγερση, είναι σημάδι που μας δίνει κάποια στοιχεία για τους τόπους της εξέγερσης, για τα κοινωνικά στρώματα που την απαρτίζουν όσο και για τη θέση των γυναικών, παρά τον υποτιμητικό χαρακτήρα που μπορεί να έχει. Το γεγονός ότι η εξέγερση ξέφυγε από την Τεχεράνη, όπου το 2009 υπήρξε μαζική γυναικεία παρουσία στο «Πράσινο κίνημα», μας δείχνει πλέον την συμμετοχή και γυναικών από χαμηλότερα ταξικά στρώματα σε γειτονιές πόλεων που η δημόσια γυναικεία παρουσία, ιδιαίτερα σε επίπεδα διαμαρτυρίας, δεν ήταν κάτι το σύνηθες. Επιπλέον, το γεγονός ότι οι γυναίκες που συμμετέχουν στις διαμαρτυρίες, συχνά έβγαζαν τα hijab τους και τα ανέμιζαν πάνω σε κοντάρια, προκειμένου να διαμαρτυρηθούν για τον κώδικα ενδυμασίας που έχει επιβληθεί στις γυναίκες το 1979 από τον Χομεϊνί, δεν μπορεί παρά να είναι άκρως ενθαρρυντικό για την μορφή αυτής της εξέγερσης, όχι γιατί η επιλογή του να φοράς hijab ενέχει κάτι αρνητικό, αλλά γιατί η επιβολή αυτού μέσω των νόμων δεν μπορεί παρά να περιορίζει κάθε πτυχή της ύπαρξης των γυναικών. Ο Ισλαμικός νόμος που επιβλήθηκε μετά την επανάσταση του 1979, απαγόρευε στις γυναίκες να κυκλοφορούν δημόσια χωρίς hijab, καθώς σε κάθε άλλη περίπτωση ήταν πιθανόν να φυλακιστούν από 10 μέρες μέχρι και 2 μήνες ή/και να πληρώσουν 50.000 μέχρι 500.000 Ριάλ. Ταυτόχρονα όμως, αντιλαμβάνομαστε ότι η πρωτοφανής προβολή των κινήσεων των γυναικών ενάντια στο hijab από «δυτικά» αστικά-και μη-μέσα, δε μπορεί παρά να αποτελεί άλλη μία προσπάθεια επιβεβαίωσης της ανωτερότητας της «δύσης» μέσω της παραγωγής στεροτύπων και ρατσιστικών σημαινόμενων που αντιλαμβάνονται κάθε πτυχή και φορέα της μουσουλμανικής θρησκείας ως κάτι ενίαια συντηρητικό και αμεταβλήτο, κάτι που δε μπορεί να λειτουργεί παρά δαιμονοποιητικά για τις/τους μουσουλμάνες/ους εργάτ(ρι)ες που ζουν σε ευρωπαϊκές χώρες.

τους ανθρώπους να ξεπεράσουν το ψευδές δίπολο μεταξύ ρεφορμιστών και φονταμενταλιστών.²⁰ Αυτό απευθείας αναγνωρίστηκε από τις αρχές σαν ένα σημείο τομής. Από τότε και έπειτα άρχισαν να συλλαμβάνουν όλους τους μαθητές και τους αντίστοιχους ακτιβιστές. Οι υπηρεσίες πληροφοριών αντιμετώπισαν αυτήν την κατάσταση σαν την τέλεια ευκαιρία να καταστείλουν την αριστερά για ακόμα μία δεκαετία.

Αυτό το σχέδιο συνεχίζεται, και αυτό που μπορεί να ελπίζει η αριστερά τη συγκεκριμένη στιγμή είναι το να επιβιώσει και να προσπαθήσει να αντεπιτεθεί εγκαίρως²¹.

20 (στμ) Άλλο ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, που δεν αναφέρεται στο κείμενο που επιλέξαμε να μεταφράσουμε, είναι τα συνθήματα που στοχοποιούσαν τους Άραβες, αλλά και άλλες εθνικότητες του Ιράν, κάτι που είναι εξαιρετικά προβληματικό, ιδιαίτερα σε μία χώρα που για εκατοντάδες χρόνια σεβάστηκε τις πολιτισμικές διαφορές μεταξύ των διαφορετικών εθνικοτήτων που βρίσκονταν στο έδαφος της.

21 (στμ) Στις 7 Ιανουαρίου του 2018, οι φρουροί της επανάστασης δήλωσαν ότι ο λαός του Ιράν, οι δυνάμεις ασφαλείας, η αστυνομία και το υπουργείο «δημόσιας τάξης» έβαλαν τέλος στις αναταραχές, οι οποίες είχαν προκληθεί από τις Η.Π.Α, την Ηνωμένη Βρετανία, το Ισραήλ, τη Σαουδική Αραβία σε συνεργασία με τους Μουζαχεντίν και τους φιλοβασιλικούς του Ιράν. Η κυβέρνηση από την αρχή των ταραχών απαγόρευσε την τηλεοπτική τους κάλυψη, μπλόκαρε την πρόσβαση στο διαδίκτυο σε πολλές πόλεις και έκλεισε την εφαρμογή που λειτουργούσε ως κύριο μέσο ανταλλαγής άμεσων μηνυμάτων. Ταυτόχρονα, από τις αρχές Ιανουαρίου, οργανώθηκαν διαδηλώσεις υπέρ της κυβέρνησης, χωρίς όμως να έχουν ιδιαίτερη μαζικότητα σε σχέση με τις διαμαρτυρίες. Παρόλα αυτά, οι ταραχές συνεχίστηκαν σε κάποιες περιοχές, όπως και οι συλλήψεις γυναικών που διαμαρτύρονταν ανεμίζοντας τα hijab τους πάνω σε κοντάρια. Συνολικά πάνω από 25 άνθρωποι δολοφονήθηκαν και 440 συνελήφθησαν, τουλάχιστον με βάση τα στοιχεία που μπορούμε να γνωρίζουμε.

